357.80(4/075:34

NEDERLANDSE DELEGATIE BIJ DE INTERGOUVERNEMENTELE COMMISSIE
INGESTELD DOOR DE CONFERENTIE VAN MESSINA

DD 133
17.10.55

Weekbericht No. 9

periode 11 t/m 13 October 1955

Algemeen

In de verslagperiode stelden de verschillende commissies en sub-commissies, met uitzondering van de Commissie voor de Atoomenergie en de Sub-commissie voor de Burgerluchtvaart de eindrapporten op ten behoeve van het Comité Directeur. Dit zal op 7 November a.s. een aanvang maken met het bespreken dezer rapporten en met de redactie van het eindrapport bestemd voor de Regeringen.

In de periode tot 7 November zullen er dientengevolge, behalve door bovengenoemde commissies, geen vergaderingen meer worden gehouden, zodat in die tijd, behoudens onvoorziene omstandigheden, geen weekverslagen door de delegatie zullen worden uitgebracht.

Commissie voor de Gemeenschappelijke Markt

De Commissie voor de Gemeenschappelijke Markt heeft zich de afgelopen week beziggehouden met het bespreken en op bepaalde onderdelen amenderen van Doc. 321, het document waarin alle vorige documenten over de verschillende problemen van de gemeenschappelijke markt zijn samengebundeld. Een afzonderlijke bespreking van de verschillende amenderingen lijkt niet nodig. Vermeld zij slechts, dat de Nederlandse delegatie in een hoofdstuk over de handhaving van het evenwicht van de betalingsbalans een amendement heeft doen opnemen, dat de mogelijkheden ten aanzien van de harmonisatie van de monetaire politiek en de instelling van een onderling credietsysteem nog nadere studie vereisen. Dit was nodig met het oog op het ministerieel overleg dat in Den Haag nog moest plaatsvinden en tevens met het oog op een andere passage, welke reeds op Nederlands verzoek in dit hoofdstuk was opgenomen, n.l. dat de instelling van quantitatieve restricties, ook in de definitieve periode nog geoorloofd moest zijn.

Ten aanzien van het institutionele aspect bestond algemeen de voorkeur voor de handhaving van het Doc. 313, waarin uitsluitend een opsomming wordt gegeven van de verschillende standpunten ten aanzien van dit aspect, welke door de deskundigen van de deelnemende landen zijn uiteengezet. Een meer synthetisch opgezet document was geredigeerd door het Secretariaat (321). Voor dit document bestond wel waardering, maar gezien de vele amendementen welke men meende er toch op te moeten indienen en het tijdgebrek om hierover nogmaals uitvoerig van gedachten te wisselen, is besloten in dit stadium te volstaan met het Doc. 313.

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852
http://resources.huygens.knaw.nl/collectiegeschiedenis/doe4 (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852

Het geamendeerde Doc. 321 zal tezamen met Doc. 313 begin van de volgende week gereed zijn en in Den Haag worden gedistribueerd. In dit document wordt dus niet meer gegeven dan een overzicht van de problemen en de verschillende mogelijkheden waarop deze problemen zouden kunnen worden opgelost. In deze onderscheiding van mogelijkheden zijn verdisconteerd de standpunten van de verschillende delegaties. Het Comité Directeur zal moeten trachten zoveel mogelijk tot een unanieme oplossing van de verschillende problemen te geraken. Voor zover dit niet mogelijk zou blijken, zouden de Ministers dit dus moeten doen.

Commissie voor de Klassieke Energie

De commissie vergaderde op 11 en 12 October en kwam daarbij gereed met het formuleren van haar rapport voor het Comité Directeur.

De Italiaanse delegatie kwam ditmaal met een verklaring - volgens formele instructie van de Italiaanse Regering - die er op neerkomt, dat Italië een Europees energiebeleid en institutionele regelingen op dit gebied uitsluitend zou kunnen accepteren in het kader van een algemene gemeenschappelijke markt. Deze reserve is in het rapport verwerkt, terwijl tevens erop gewezen wordt dat - "technisch" gezien - een Europees energiebeleid zónder algemene gemeenschappelijke markt mogelijk is, maar dat de uitvoering daarvan principiële politieke vragen opwerpt, waarover deze commissie zich niet kan uitspreken. De vraag, of een dergelijk Europees energiebeleid moet steunen op een gemeenschappelijke energiemarkt, is in het midden gelaten.

Behalve bovengenoemde kwestie zal het Comité Directeur nog een tweede belangrijke vraag kunnen behandelen, n.l. de institutionele. In het rapport worden diverse mogelijkheden (vgl. weekbericht No. 8) in overweging gegeven voor elk van de volgende activiteiten : het verzamelen van gegevens en verrichten van studies; het geven van standpunten en doen van voorstellen; het gemeenschappelijk nemen van beslissingen. De moeilijkheid voor het Comité Directeur zal o.a. zijn, dat bij de meeste mogelijkheden geen of nauwelijks voor- en nadelen ervan zijn vermeld; het merendeel van de commissie was niet bereid deze zwart op wit te geven.

Op de bovengeschetste problemen zal nader worden ingegaan in een interne nota.

Wat de inhoud van een Europees energiebeleid betreft (waarvoor verwezen moge worden naar weekbericht No. 8 en vorige) : daarover is de commissie het praktisch eens geworden.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852

Commissie voor Transport

De laatste week van de studie werd geheel besteed aan de redactie van het eindrapport. Het door de heer Malderez opgestelde ontwerp was ingedeeld in de volgende titels :

I Inleiding
II Inventaris
III Vraagstukken samenhangend met de exploitatie
IV Vraagstukken samenhangend met de instelling van de gemeenschappelijke markt
V Institutionele vragen.

De IIe en IIIe titel die een meer informatief karakter hebben namen tezamen meer dan de helft van de inhoud van het rapport in beslag. In de eerste zitting werd besloten, dat de behandeling zou worden begonnen met de IVe titel, waarin de vragen van de gemeenschappelijke markt aan de orde komen. Het uitgangspunt bij de volgende behandeling was, dat, teneinde niet opnieuw de discussies over een aantal cardinale punten te hervatten, getracht zou worden zoveel mogelijk gebruik te maken van de werkstukken die in de voorgaande weken zijn opgesteld. Het ging hier in de eerste plaats om het document dat aan de Commissie voor de Gemeenschappelijke Markt was voorgelegd, handelende over de verstoringen die de transporttarieven teweeg brengen in de gemeenschappelijke markt voor goederen. In de tweede plaats de beide documenten die de verschillende visies geven ten aanzien van het vrij verkeer van transportdiensten. In de derde plaats het stuk over het investeringsvraagstuk in de transportsector.

Bij de discussie kwam als nieuw vraagstuk naar voren de vraag of het noodzakelijk is, wil men ernst maken met de doorvoering van het elimineren van discriminaties, dat de transporttarieven gepubliceerd worden. Op dit punt werd geen overeenstemming bereikt, zodat volstaan werd met het vermelden van dit vraagstuk. Hoewel de uiteindelijke redactie van deze titel nog enige moeilijkheden met zich mee bracht, werd men het eens over de tekst, waarin ook het Nederlandse standpunt, dat de instelling van de gemeenschappelijke markt van de aanvang af om maatregelen ter verwezenlijking van een gemeenschappelijke markt voor het transport vraagt, uitdrukkelijk is vermeld.

Na de IVe titel werd de Ve titel, de institutionele problematiek, aan de orde gesteld. In deze titel worden thans in het eerste gedeelte ingevolge de richtlijnen van het Comité Directeur, enige beschouwingen gewijd aan het eerste rapport van de Conferentie van Verkeersministers, en de rapporten Lemaire en Kapteyn. Vastgesteld werd dat door de Resolutie van Messina, waarin gesproken wordt van een gemeenschappelijkemarkt, de voorstellen van de heren Lemaire en Kapteyn in een ander licht moeten worden

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852

beschouwd dan ten tijde waarin deze rapporten geschreven zijn. Ten aanzien van het institutionele vraagstuk werden enige elementen opgesomd, waarmede rekening moet worden gehouden, terwijl er voorts op werd gewezen, dat het transport, op welke wijze ook de organisatie van de gemeenschappelijke markt zal worden opgebouwd, "une place spécifique" zal moeten hebben.

Tenslotte werden nog enkele wijzigingen aangebracht in de redactie van de eerste drie titels, waarmee de werkzaamheden binnen de voorgeschreven tijd hun afronding hebben gevonden.

Sub-commissie voor Luchttransport

In de afgelopen week kwamen de integratie van de vliegtuigindustrie en de instelling van één Europese maatschappij voor de exploitatie van enkele intercontinentale routes aan de orde.

Ten aanzien van eerstgenoemd onderwerp, waarvoor een Frans voorstel ter tafel lag, was de sub-commissie van mening, dat geen maatregelen konden worden getroffen en uitspraken worden gedaan alvorens de belanghebbenden, t.w. de verschillende industrieën gehoord zouden zijn. In die geest werd een nota aan het Comité Directeur opgesteld.

Ten aanzien van de stichting van één Europese luchtvaartmaatschappij waarvoor eveneens van Franse zijde een werkstuk was opgesteld, was de meerderheid der sub-commissie van mening, dat ook hier de belanghebbenden gehoord moesten worden. De Nederlandse delegatie was de enige die aanstonds het standpunt innam, dat een zodanige maatschappij ondanks de ogenschijnlijke voordelen slechts nadelig zou kunnen zijn, omdat zo een lichaam te log zou zijn en daardoor de nodige slagvaardigheid zou missen om de Amerikaanse concurrentie met succes het hoofd te kunnen blijven bieden. De vergelijking met de Scandinavische maatschappij, SAS, ging naar het oordeel van de Nederlandse delegatie niet op, omdat de Scandinavische landen ondanks bepaalde onderlinge verschillen toch een grote onderlinge overeenstemming vertonen en gelijke opvattingen, tendenties en bekwaamheden hebben zeer bepaaldelijk op vervoersgebied. Deze factoren zijn bij de zes lang niet in dezelfde mate aanwezig; op sommige punten is zelfs het tegendeel het geval.

Op Donderdag, 13 October, bracht Minister Spaak een bezoek aan de sub-commissie om mede te delen, dat de op deze punten gevolgde werkwijze onjuist was en dat de sub-commissie zelf reeds aanstonds een oordeel diende te geven.

Hoezeer het Nederlandse standpunt ten aanzien van de Eno Europese maatschappij door Minister Spaak betreurd werd, stelde hij dit directe eigen standpunt op prijs. Hij vroeg met name de andere delegaties op analoge wijze zich uit te spreken.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852

Ten aanzien van de integratie van de industrie ligt dit voor de Nederlandse delegatie moeilijker, aangezien de Nederlandse Regering generlei financiële invloed en zeggenschap in de bestaande industrieën heeft. Een uitstel van behandeling teneinde opnieuw deskundigen te kunnen aantrekken werd niet mogelijk geacht. De sub-commissie zal zich thans nader beraden over de opstelling van nieuwe nota's aan het Comité Directeur.

Commissie voor de Atoomenergie

1. De "kernenergie" inventarissen kwamen gereed en zijn, in de vorm van een vergelijkend overzicht, vervat in Doc.No. 260. Behandeld werden o.a. de gebieden : atoomwetgeving, relaties met derde landen, budgetaire voorzieningen, organisatie, apparatuur, grondstoffenvoorziening, mijnwetgeving, productie van belangrijke grondstoffen en materialen, wetgeving en voorschriften op het gebied van de arbeids-bescherming en de volksgezondheid.

2. Op de vergadering op 22 en 23 September j.l. werd het grootste deel van de "onderwerpen", vervat in Doc. No. 252 (verzamellijst) besproken. Voor ieder onderwerp afzonderlijk werd vastgesteld of op technische merites een samenwerking gewenst was door :

a.- uitwisseling van gegegevens,
b.- samenwerking van bepaalde industrieën ten aanzien van de uitvoering van beperkte projecten,
c.- het stichten van gemeenschappelijke industrieën voor grotere projecten,
d.- samenbundeling van bevoegdheden.

Men wenst verder voor de uitwisseling tussen de zes landen van alle goederen, welke bij de research en de commerciële toepassing van kernenergie een rol zullen spelen, een gemeenschappelijke markt te creëren, terwijl men - hetgeen op 7 October bleek -, reeds voordien, d.w.z. zeer spoedig, tot een "standstill"-overeenkomst wil komen.

Het resultaat der besprekingen is vervat in het (voorlopige) doc. 297, hetwelk op de vergadering van 7 October van de nodige correcties en aanvullingen werd voorzien.

3. Het laatste deel der onderwerpen, o.m. betreffende de gewenste wijzen van samenwerking, werd behandeld in de vergadering van 7 October j.l.. Daartoe had de heer Armand een "ongenummerd" werkdocument op beperkte schaal doen distribueren, hetwelk diende te worden beschouwd als een "ontwerp van rapport" uit te brengen aan het Comité Directeur. Dit ontwerp werd op 7 October besproken. Tot vele wijzigingen en

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852

toevoegingen werd besloten, welke deels ter vergadering konden worden aangebracht, deels a posteriori na contactname tussen het secretariaat en enkele leden van de delegaties zouden worden geredigeerd. Een en ander is inmiddels geschied, terwijl het secretariaat belast werd met het opstellen van de tweede versie van het ontwerp-rapport. Deze "tweede versie" zal binnenkort op beperkte schaal worden gedistribueerd en op 25 October a.s. nader worden besproken.

Het heeft weinig zin te trachten in dit tussenstadium reeds een opsomming te geven van de verschillende conclusies een aanbevelingen, waartoe het rapport waarschijnlijk zal kunnen leiden. Hierover kan beter in de naaste toekomst worden gerapporteerd.

S-11-1027-125-10-'55

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2852